

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Rize İdare Mahkemesi

T. 23.09.2008

E. 2007/53

K. 2008/708

KONU : Turizm bölgesinde madencilik faaliyetleri için verilen işletme ruhsatı ve izninin iptali.

İLGİLİ MEVZUAT : Anayasa m. 56;
2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu;
3213 sayılı Maden Kanunu m. 3, 19, 24, 25, 26, 28, 29, 37;
5177 sayılı Kanun'la değişik 3213 sayılı Maden Kanunu m. 3;
2872 sayılı Çevre Kanunu m. 1, 3, 10

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
ÇEVRE HUKUKU KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA
ANKARA

Türkiye Barolar Birliği Çevre Hukuku Komisyonunun 15.11.2008 tarihli toplantısında alınan karar gereği; değerlendirilmek ve yayınlanmak üzere, Artvin Barosu ve Yeşil Artvin Derneğinin “ Cerattepe’deki Maden Ruhsatlarının İptali “ talebi ile Rize İdare Mahkemesinde açmış oldukları davaya ilişkin mahkeme kararı ektedir.

Gereğini saygılarımla taktirlerinize arz ederim . 24.11.2008

Av. Bedrettin KALIN
T.B.B. Çevre Hukuku Komisyonu Uyesi

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE KLİMA BAKANLIĞI	
MİLLÎ EVRAK	
TARİHİ: 27.11.08	SERİ: 46015
KARAR	Çevre

İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2007/53

KARAR NO: 2008/708

DAVACILAR : 1- YEŞİL ARTVİN DERNEĞİ
VEKİLLERİ: AV. UĞUR BAYRAKTUTAN
AV. HİLMİ ÖZDEMİR
Halkeyi Cad. No: 53-ARTVİN
2- ARTVİN BAROSU BAŞKANLIĞI
VEKİLİ: AV. BEDRETTİN KALIN
Adliye Sok.-ARTVİN

DAVALI : ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI-ANKARA
MÜDAHİL : ARTVİN BAKIR VE MADEN İŞLETMELERİ A.Ş (Davalı)
VEKİLİ : AV. ALPER SELİM KILIÇOĞLU
Süleyman Seba Cd. Sıraevler 55 Akaretler
Beşiktaş-İSTANBUL

DAVANIN ÖZETİ : Dava konusu edilen ve Artvin İli Merkez İlçe Kafkasör-Cerattepe Mevkiindeki madencilik faaliyetleri için davalı idarece verilen 09.08.1994 tarih İR:4252 nolu işletme ruhsatı ve izni ile madencilik faaliyetlerine açılan alanların; daha önce Hatila Milli Parkı sınırları içerisinde yer alan turizm bölgesi olduğu, söz konusu alanın 2634 Sayılı Turizmi Teşvik Yasası kapsamında Bakanlar Kurulunun 07.02.1991 tarih ve 91/1514 sayılı kararnamesiyle turizm merkezi olarak kabul edildiği, daha sonraki bir işlem ile Milli Park sınırlarının daraltılması suretiyle madencilik faaliyetlerine açıldığı, ilk arama ruhsatı Öner Gürses adlı şahsa verilmiş iken, bu kişinin ruhsat haklarının Kanada menşeli bir şirkete sattığı, yer altı zenginliklerini yurtdışına kaçırılmasına yönelik tepkilerin önüne geçmek amacıyla yerel isimli göstermelik bir şirket kurulduğu, çıkarılacağı belirtilen madenin, Maden Kanun'un ilgili maddeleri uyarınca ülke ekonomisine bir katkısı olmayacağı gibi bölgenin eşsiz doğal zenginliklerine zarar vererek çevreye ve bölge halkına sağlıksız yansımalarının olacağı, maden işletme sahası ve galerisinin Artvin'e 1100m uzaklıkta olduğu, bu nedenle söz konusu madenden kaynaklanan aktif heyelan ve potansiyel bir heyelan riskinin olduğu, bir sel ya da heyelan felaketinin doğrudan Artvin'i vuracağı, bu konuda hazırlanmış birçok özel ve resmi rapor bulunduğu, madencilik faaliyetleri dolayısıyla bir çok bitki ve hayvan türünün zarar görebileceği, maden çıkarma faaliyetinin ruhsatın verildiği tarih itibarıyla ÇED Yönetmeliği kapsamında olduğu, ancak haksız ve hukuka aykırı şekilde tesis edilen ruhsat verme işlemi ile ÇED Olumlu Raporu aranmaksızın dava konusu İR:4252 nolu işletme ruhsatının verildiği iddia edilerek davalı idare tarafından verilen 09.08.1994 tarih İR:4252 nolu işletme ruhsatı ve iznin iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usul yönünden davanın süresinde açılmadığı, davacıların ihlal edilmiş bir menfaatleri olmadığından dava açma ehliyetine sahip olmadıkları, esas yönünden ise işletme ruhsatlarının Maden Kanunu hükümlerine uygun olarak tesis edildiği, dava konusu ruhsatın ancak Maden Kanunu'na aykırılığının tesbiti halinde iptal edilebileceği, dolayısıyla ÇED Raporu alınmaması nedeniyle ruhsatın iptalinin söz konusu olamayacağı, 1993 yılında yayınlanan ÇED Yönetmeliği'nden önce ön işletme safhasına geçmiş maden ruhsatlarının ÇED Raporundan muaf olduğu, madenin işletilmesinde kamu yararı görüldüğü için Milli Park sınırları daraltılarak maden sahasının açıldığı, ruhsatın yerinde yapılan tetkik ve incelemeler sonucunda usulüne uygun olarak kamu yararı gözetilerek verildiği, ruhsat

verme işlemlerinin mevzuat hükümlerine ve hukuka uygun olduğu, haksız açıldığı iddia edilen davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

MÜD. ARTVIN BAKIR İSL. A.S. SAV ÖZETİ :Usul yönünden davanın süresinde açılmadığı, davacıların ihlal edilmiş bir menfaatleri olmadığından dava açma ehliyetine sahip olmadıkları, esas yönünden ise; dava konusu ruhsat ve bu ruhsat kapsamındaki işlerin ÇED Yönetmeliği'ne tabi olmadığı, dava konusu ruhsata bağlı maden sahasında maden arama işlemlerinin 1988 yılına dayandığı dolayısıyla ÇED Yönetmeliği'nin yayımından önce başlanan bu faaliyetin anılan yönetmelik hükümlerine tabi olmadığı, yasal dayanaktan yoksun açılan davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Rize İdare Mahkemesi'nce, daha önceden belirlenen ve taraflara tebliğ edilen 17.09.2008 tarihinde yapılan duruşmaya, davacıları temsilen Av. Bedrettin Kalm ve Av. Uğur Bayraktutan'ın katıldığı, davalı idareyi temsilen Hukuk Müşaviri Sevim Argun'un katıldığı, müdahil şirket temsilen Av.Okan Gündüz'ün katıldığı görüldükten sonra, duruşmada belirtilen hususlarla birlikte dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Davalı idare ve müdahil tarafından davanın süre aşımı nedeni ile reddedilmesi gerektiği iddia edilmiş ise de; idari davalarda dava açma süresinin başlangıç tarihi idari işlemin tebliğ, yayın veya ilan tarihidir. Ancak yasada ön görülen bu durumların söz konusu olmadığı durumlarda davacıların dava konusu işlemi öğrenme tarihinin iyi niyet kuralları çerçevesinde, olayın özelliği ve niteliği göz önünde tutulmak suretiyle yargı organınca belirleneceği kuşkusuzdur. Başka bir anlatımla, yazılı bildirimle ilgililerin idari davaya konu edecekleri işlemde haberdar olmaları amaçlanmış olduğundan, yazılı bildirimin olmadığı hallerde dava açma süresinin, ilgililerin işlemde haberdar oldukları tarihten itibaren hesaplanması gerekir. İdare hukukumuzda egemen olan ve yargı organları tarafından da genel kabul görmüş bu ilke kapsamında değerlendirilen dava konusu uyuşmazlıkta her ne kadar davalı idare ve müdahil şirket tarafından bölgedeki madencilik faaliyetine ilişkin daha önceden bölgede toplantılar yapıldığı ve resmi gazetede faaliyete ilişkin raporlar yayınlandığı ve bu tarihlerde uyuşmazlık konusu madencilik faaliyeti ve ruhsat ve izinlerin öğrenildiği ileri sürülse de, müdahil şirketin ruhsat ve izin tarihinden itibaren uzun bir süre geçici izinler talep edip faaliyetlerini askıya alması ve daha sonra maden sahasının işletilmeye hazırlanmasına ilişkin uyuşmazlık tarihindeki faaliyetleri üzerine davacılar tarafından davalı idareye yapılan 18.04.2005 tarihli başvuru üzerine tesis edilen 06.05.2005 tarih 201864-65 sayılı işlemler ile müdahil şirkete işletme ruhsatı ve izninin verildiği öğrenildiğinden, bu tarihten itibaren, yukarıda açıklanan ilke kapsamında değerlendirilerek süresinde açıldığı kabul edilen davada, davalı idare ve müdahil şirket tarafından öne sürülen süre aşımı iddiası yerinde görülmemiştir.

Davalı idare ve müdahil şirket tarafından davacıların güncel ve kişisel bir menfaatlerinin olmadığı ve ehliyet yönünden davanın reddi gerektiği iddia olunmuş ise de; Anayasa'da yerini bulan ve herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu ilke bağlamında uyuşmazlık konusu ele alındığında, her iki davacının da üyelerinin yaşadığı çevrede tabiata yapılacak müdahalelerin kısa ve uzun gelecekte sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama haklarını etkileyeceği açık olan madencilik faaliyeti karşısında davacıların güncel ve meşru bir menfaatlerinin olmadığı iddiası yerinde görülmemiştir.

T.C.
RİZE
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2007/53
KARAR NO: 2008/708

Tıyacılar tarafından Maden Kanunu'nun 7,9,10,14. maddelerinin Anayasa'nın 168. ve 169. maddelerine aykırı oldukları iddia edilmiş ise de; bu iddia ciddi görülmeyerek işin esasına geçildi.

Anayasa'nın Sağlık Hizmetleri ve Çevrenin Korunması başlıklı 56. maddesinde "Herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu, çevreyi geliştirmenin çevre sağlığını korumanın ve çevre kirlenmesini önlemenin devletin ve vatandaşların ödevi olduğu" belirtilerek, çevrenin korunması ve çevreye karşı duyarlılığın geliştirilmesi hususunda anayasal bir kurala yer verilerek devlete ve bütün vatandaşlara sorumluluk yüklenmiştir. Bu anlamda Anayasa'da yerini alan sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkı, ülkede yaşayan bütün vatandaşlar için hem bir hak hem de ödev olarak düzenlenmiştir.

3213 sayılı Maden Kanunu'nun, 26.05.2004 tarih 5177 sayılı Kanun'la değişmeden önceki tanımlar başlıklı 3. maddesinin uyumsuzluk tarihindeki ilk halinde; Ön İşletme Ruhsatı: Arama safhasından sonra işletme dönemine hazırlık ve gerek duyulabilecek diğer araştırmaların yapılabilmesini sağlamak için azami üç yıl süre ile faaliyetlerin devamlılığı amacı ile verilen yetki belgesi, İşletme Ruhsatı; işletme faaliyetlerini yürütebilmesi için verilen yetki belgesi olarak tanımlanmış, İşletme İzni ise; bir madenin işletmeye alınabilmesi için izin olarak tanımlanmış, Maden Kanunu'nun 5177 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinin son halinde ise; Arama Ruhsatı : Belirli bir alanda maden arama faaliyetlerinde bulunulabilmesi için verilen yetki belgesi, İşletme Ruhsatı : İşletme faaliyetlerinin yürütülebilmesi için verilen yetki belgesi, İşletme İzni: Bir madenin işletmeye alınabilmesi için verilen izin şeklinde tanımlanmıştır.

3213 sayılı Maden Kanunu'nun uyumsuzluk tarihinde yürürlükte olan Ön İşletme Ruhsatı başlıklı 19. maddesinde; arama ruhsat sahibi arama ve rezerv tespit çalışmalarının olumlu bir gelişme gösterdiğini, arama ve diğer faaliyetlere bir süre daha devam edilmesi ile daha büyük işletme veya tesis kurma imkanlarının doğabileceğini beyanla ön işletme projesi vererek ön işletme ruhsatı talebinde bulunabilir. İşlemlerini tamamlayan arama ruhsat sahibi ön işletme ruhsatı almaya hak kazanır. Ön işletme ruhsatı için müracaat işlemleri, ön işletme projesinin ne şekilde tanzim edileceği yönetmelikle düzenlenir, hükmüne yer verilmiş aynı Kanun'un 20. maddesinde; ön işletme ruhsat süresi üç yıldır. Bu süre uzatılamaz. Ön işletme faaliyet raporlarının ruhsat verildiği tarihten itibaren azami birer yıl ara ile ilgili daireye teslim edilmiş olması gerekir. Teslim edilen faaliyet raporları ile teminatların 1/3'ü iade olur. Aksi takdirde bütçeye irad kaydedilir. Ön işletme faaliyet raporlarının ne şekilde tanzim edileceği yönetmelikte belirtilir, kuralına yer verilmiştir. 3213 sayılı Maden Kanunu'nun uyumsuzluk tarihinde yürürlükteki haliyle 24. maddesinde; Ruhsat sahibinin, arama veya ön işletme ruhsat süresi sonuna kadar ilgili daireye müracaatı ve işletme ruhsatı talebinde bulunması ile işletme ruhsat hakkı doğar. İşletme ruhsatı alınabilmesi için, raporlarla tespit edilmiş işletmeye elverişli ekonomik cevherlerin bilahare gerektiğinde taksire mesnet teşkil edecek şekilde işletme sınırlarının, işletmeye alınma sıralarının ve ilk işletmeye alınacak maden içinde işletme projesinin ilgili daireye verilmesi gerekir, hükmüne yer verilmiş, 25. maddesinde; işletme ruhsatı süresi on yıldan az olamaz. Bu süre, talep üzerine ilgili daire tarafından maden rezervlerinin kaynak israfına sebep olmayacak şekilde aranması, bulunan maden kaynak ve damarlarının rasyonel bir şekilde işletilmesi için gerekli ve zorunlu yatırımların yapılmış ve tesislerin inşa edilmiş olması, tesislerin üretimi seferber edecek şekilde çalıştırılmasının sağlanması ve benzeri şartların bulunması halinde uzatılabilir, kuralı belirtilmiş, 26. maddesinde ise; işletme ruhsat sahibi sahasında herhangi

İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2007/53

KARAR NO: 2008/708

bir maden için proje vererek işletme izni almadan işletme faaliyetinde bulunamaz. İlk işletme izni, 24 üncü maddeye göre işletme projesinin ilgili daireye tevdiî üzerine işletme ruhsatı ile birlikte verilir. Bu iznin verilîş tarihinden itibaren altı ay içerisinde ruhsat sahibi madeni işletmeye almak zorundadır. Aksi takdirde ruhsat münfesi olur. İşletme izninin verilîş şekli yönetmelikte belirtilir, kuralına yer verilmiştir.

Maden Kanunu'nun uyumsuzluk tarihinde yürürlükte olan haliyle 28. maddesinde; işletme ruhsat sahibi 24 üncü madde hükümleri uyarınca işletmeye alma sırasını bildirdiği madenleri, en fazla beşer yıl ara ile işletmeye almak zorundadır. Değişik dönemlerde süresi içinde işletmeye alınmayan madenler ile ruhsat sahası içinde henüz işletmeye alınmamış diğer madenler 24 üncü maddenin 2 nci fıkrasında belirtildiği şekilde ruhsat sahibince bildirilmiş taksir sınırlarına göre ilgili dairece taksir edilerek ruhsat alanı sadece işletmeye alınmış madenleri içine alacak şekilde küçültülür, ifadesine yer verilmiş, 29. maddesinde de; bir işletme ruhsatındaki her işletme izni ile ilgili bütün faaliyetler ayrı ayrı yürütülür. Proje değişikliğinin uygulamaya geçmeden ilgili daireye bildirilmesi zorunludur. Aksi halde 10 uncu maddeye göre işlem yapılır. İşletme süresince ruhsat sahibi her yıl Mart ayı sonuna kadar her işletme izni için işletme faaliyet raporunu, imalat haritasını, bilançosunu, arama faaliyet raporunu ve bir sonraki yıl için üretim programını ilgili daireye vermek zorundadır, kuralı getirilmiştir. Aynı Kanun'un Mücbir Sebeplerle Geçici Tatil başlıklı 37. maddesinde ise; mücbir sebep veya beklenmeyen haller dolayısıyla ön işletme ve işletme ruhsat sahalarında faaliyetin muvakkaten tatiline ruhsat sahibinin müracaatı üzerine ilgili dairece karar verilebilir. Muvakkat tatili gerektiren durumun ortadan kalkmasından itibaren altı ay içinde ruhsat sahibi ruhsat sahasında normal faaliyete geçmeye mecburdur. 2 nci fıkraya aykırı hareket edenlerin teminatının ½'si bütçeye irad kaydedilir, hükmüne yer verilmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun, uyumsuzluk tarihindeki haliyle, amaç başlıklı 1. maddesinde; "Bu Kanun'un amacı bütün vatandaşların ortak varlığı olan çevrenin korunması, iyileştirilmesi, kırsal ve kentsel alanda arazinin ve doğal kaynakların en uygun şekilde kullanılması ve korunması; su, toprak ve hava kirlenmesinin önlenmesi; ülkenin bitki ve hayvan varlığı ile doğal ve tarihsel zenginlikleri korunarak, bugünkü ve gelecek kuşakların sağlık, uygarlık ve yaşam düzeyinin geliştirilmesi ve güvence altına alınması için yapılacak düzenlemeleri ve alınacak önlemleri, ekonomik sosyal kalkınma hedefleriyle uyumlu olarak belirli hukuki ve teknik esaslara göre düzenlemektir" hükmü yer almaktadır. Aynı kanun'un ilkeler başlıklı 3. maddesinde ise; "Çevre korunmasına ve çevre kirliliğinin önlenmesine ilişkin genel ilkeler şunlardır: A-Çevrenin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesi gerçek ve tüzel kişilerle vatandaşların görevi olup, bunlar bu konuda alınacak tedbirlere ve belirlenen esaslara uymakla yükümlüdürler. B- çevrenin korunmasına ve kirliliğine ilişkin karar ve önlemlerin alınması ve uygulanmasında; insan ve diğer canlı varlıkların sağlığının korunması, alınacak önlemlerin, kalkınma çabalarına olumlu ve olumsuz etkileri ile fayda ve maliyetleri dikkate alınarak kısa ve uzun vadeli değerlendirmelerin yapılması esastır. C-Arazi ve kaynak kullanım kararlarını veren ve proje değerlendirmesi yapan yetkili kuruluşlar, kalkınma çabalarını olumsuz yönde etkilememeyi dikkate alarak çevrenin korunması ve kirlenmemesi hedefini gösterirler. D-Ekonomik faaliyetlerde ve üretim metotlarının tayininde çevre sorunlarının önlenmesi ve sınırlandırılması amacıyla en elverişli teknoloji ve yöntemler seçilir ve uygulanır. E-Kirlenmenin önlenmesi, sınırlandırılması ve mücadele için yapılan harcamaların kirlenen tarafından karşılanması esastır. Kirlenenin kirlenmeyi durdurmak, gidermek ve azaltmak için gerekli önlemleri almaması veya bu önlemlerin yetkili makamlarca doğrudan alınması nedeniyle kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan gerekli

İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2007/53

KARAR NO : 2008/708

harcamalar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre kirletenden tahsil edilir. Ancak kirletenler, kirlenmenin önlenmesi ve sınırlandırılması için yapılan giderleri ödeme yükümlülüğünden söz konusu kirlenmeyi önlemek için gerekli her türlü tedbiri aldıklarını ispat etmek kaydıyla kurtulabilirler. F- İnilebilecek en düşük kirlenme seviyesi esas alınarak, bu seviyenin üstünde meydana gelebilecek kirlenmeler için bu Kanunun 18. maddesinin (1) bendinde belirlenen ücretler ayrıca alınır. G-Çevrenin korunması ve kirlenmenin önlenmesi konusunda alınacak tedbirlerin bir bütünlük içinde tespiti ve uygulanması esastır", ifadelerine yer verilerek çevrenin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesine ilişkin genel ilkeler belirtilmiştir.

Çevre Kanunu'nun Çevresel Etki Değerlendirmesi başlıklı dava tarihinde yürürlükte olan 10. maddesinde; gerçekleştirmeyi planladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu hazırlarlar. Bu raporda çevreye yapılabilecek bütün etkiler göz önünde bulundurularak çevre kirlenmesine sebep olabilecek atık ve artıkların ne şekilde zararsız hale getirilebileceği ve bu hususta alınacak önlemler belirtilir. Çevresel Etki Değerlendirme Raporu'nun hangi tip projelerde isteneceği, ihtiva edeceği hususlar ve hangi makam tarafından onaylanacağına ilişkin esaslar yönetmelikle belirlenir hükmüne yer verilmiştir.

Çevre Kanunu'nun 10.maddesine dayanılarak çıkarılan 07.02.1993 tarihli ve 21993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin CED Raporuna Tabi Faliyetler başlıklı Ö maddesinde; EK 1'de yer alan faaliyetleri yapanların doğrudan, EK 2'de yer alan faaliyetleri yapanların ise hakkında "çevresel etkileri önemlidir" kararı verilenlerin CED Raporuna tabi olduğu belirtilmiştir. Aynı yönetmeliğin Çevresel Etki Değerlendirilmesi Uygulanacak Faaliyetler Listesi başlıklı EK-1 listesinin 24. fıkrasında; "her türlü maden çıkarılması ve zenginleştirilmesi (metal üretenler veya enerji üretenler)" CED Raporu alması gereken faaliyetler arasında sayılmıştır. Anılan yönetmelikte 1997 ve 2002 tarihlerinden sonra 16.12.2003 tarih ve 25318 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin Çevresel Etki Değerlendirilmesine Tabi Projeler başlıklı 7. maddesinde ise; Bu yönetmeliğin EK-1 listesinde yer alan projeler ile EK-2 listesinde bulunup "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gereklidir" kararı verilen projeler için CED Raporu hazırlanmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

16.12.2003 tarih ve 25318 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin EK-1 de yer alan Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak Projeler Listesi'nin Madencilik projeleri başlıklı 25. maddesinde; ruhsat hukuku ve aşamasına bakılmaksızın; a-25 hektar ve üzeri çalışma alanında (kazı ve döküm alanı toplamı olarak) açık işletmeler, b- 150 hektarı aşan (kazı ve döküm alanı toplamı olarak) çalışma alanında açık işletme yöntemi ile kömür çıkarılması, c- Biyolojik, kimyasal, elektrolitik ya da asıl işlem yöntemleri uygulanan cevher zenginleştirme tesisleri, d- 04/06/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu'nun değişik 2 nci maddesinde yer alan 1 inci ve 2 nci grup madenlerin her türlü işleminden geçirilmesi (kıрма, eleme, öğütme, yıkama vb) projelerinden 100.000 metreküp / yıl ve üzeri kapasitede olanlar hakkında CED Raporunun hazırlanması gerekliliği vurgulanmıştır.

T.C.
RİZE
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2007/53
KARAR NO: 2008/708

16.12.2003 tarih ve 25318 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin Geçici 1. maddesinde; 07.02.1993 tarih 21489 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği, 23.06.1997 tarih 23028 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği ve 06.06.2002 tarih 24777 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği hükümlerine tabi oldukları halde söz konusu yönetmeliklerde belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen faaliyetlere bu Yönetmelik hükümleri uygulanır hükmü yer alırken, Geçici 3.maddesinde ise; 07.02.1993 tarihli 21489 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nden önce uygulama projeleri onaylanmış veya çevre mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat uyarınca yetkili mercilerden izin, ruhsat veya onay ya da kamulaştırma kararı alınmış veya yatırım programına alınmış veya mevzi imar planları onaylanmış projelere ve bu tarihten önce üretim ve/veya işletmeye başladığı belgelenen faaliyetlere bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz, kuralına yer verilmiştir.

Dava konusu uyumsuzluk tarihindeki haliyle, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun amaç başlıklı 1. maddesi ile, çevrenin korunmasına ilişkin genel ilkelerin sayıldığı 3. maddesi ve CED Yönetmeliği hükümleri ışığında bir değerlendirme yapıldığında; ülkenin ekonomik kaynaklarının kullanımı, insan ve doğa arasında denge kurularak doğal kaynaklar tüketilmeden, gelecek nesillerin ihtiyaçlarının karşılanmasına ve kalkınmasına imkan verecek şekilde bugünün ve geleceğin yaşamını ve kalkınmasını programlama anlamında sürdürülebilir bir kalkınma ve sürdürülebilir bir çevre anlayışına dayalı olarak doğada yerini alacak her faaliyetin çevresel etkileri hesaplanarak iktisadi faaliyetlerle bunların doğaya olacak muhtemel etkileri arasında makul derecede bir dengenin kurulması Anayasal bir zorunluluk olmakla birlikte, gerek bugünkü gerekse gelecek nesillere karşı sorumluluğun da bir gereğidir. Bu anlamda bütün canlıların ortak varlığı olan çevrenin, sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri uyumlaştırılarak korunmasının sağlanmasında başta idare ve sivil toplum kuruluşları olmak üzere herkes, çevrenin korunması ve kirliliğin önlenmesi ile görevli olup bu konuda alınacak tedbirlere ve belirlenen esaslara uymakla yükümlüdürler. Arazi ve kaynak kullanım kararlarını veren ve proje değerlendirmesi yapan yetkili kuruluşlar tarafından karar alma süreçlerinde sürdürülebilir kalkınma ilkesi ile birlikte çevreye olan müdahale gözetilerek, Kanun ve Yönetmelikle belirlenen esaslar çerçevesinde, işletmeye açılacak alanlardaki faaliyetlerin doğaya yapacağı etkilerinin hesaplanması amacıyla CED Yönetmeliği esaslarına uyarak bir ön inceleme ve araştırma evresinin tamamlanmasının hayati önem taşıdığı tartışmasız bir gerçektir. Yapılacak ekonomik faaliyetlerin faydası ile doğal kaynaklar üzerindeki etkileri sürdürülebilir kalkınma ilkesi çerçevesinde uzun dönemli olarak değerlendirilmeli, bu konuda doğaya müdahale edilerek elde edilen ekonomik faaliyetler hayata geçirilirken, bundan en çok etkilenecek olan yöre halkının da katılımı sağlanarak, Anayasa'da yerini alan çevre hakkının kullanılmasına fırsat verilecek şekilde endişelerin giderilip, bilgilerin güncellenmesi ve olası tehlikelere karşı çevrenin ve halkın korunması hususunda gerekli tedbirlerin alınması esas olmalıdır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Artvin İli Merkez Kafkasör-Cerattepe mevkiinde yer alan ve 07.02.1991 tarih 91/1514 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile turizm alanı olarak ilan edilerek, Halita Milli Parkı sınırları içerisinde iken daha sonra alınan bir karar ile daraltılan turizm alanına bağlı olarak Milli Park sınırları dışına çıkarılan dava konusu alanda ilk önce Öner Gürses tarafından 12.08.1988 tarihinde Arama Ruhsatı alındığı, 21.12.1988 tarihinde ruhsat sahası haklarının Cominco Madencilik A.Ş'ye devredildiği, adı geçen şirket

T.C.
RİZE
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2007/53
KARAR NO: 2008/708

adına 06.05.1991 tarihinden geçerli ön işletme ruhsatı düzenlendiği, bunu takiben Cominco Madencilik A.Ş. tarafından 06.05.1994 tarih 31496 sayılı dilekçe ekinde sunulan işletme projesi ile "Artvin ili dahilindeki ÖIR:3555 ruhsat sayılı maden sahasında, arama ve ön işletme ruhsat süresi içerisinde sürdürülen çalışmalar neticesinde, rezerv tesbit çalışmalarının olumlu gelişmeler gösterdiği ve aramaların büyük işletme ve tesis kurma imkanının doğmasına yönelik geliştiği,...., yukarıda belirtilen sahasındaki çalışmalarımızın devamlılığını sağlamaya yönelik olarak işletme projemizin kabul edilerek işletme ruhsatı ve işletme izninin verilmesi" istemi ile işletme ruhsatı ve izni talebinde bulunduğu, bunun üzerine 09.08.1994 tarihinden itibaren geçerli ve 10 yıl süreli İR:4252 nolu dava konusu işletme ruhsatı ve altın+gümüş+bakır+çinko işletme izni verildiği, bu on yıllık sürede üretime yönelik hiçbir faaliyet yapılmadan geçici tatiller ile ruhsat süresinin doldurulması üzerine müdahil şirket tarafından temdit talebinde bulunduğu, davalı idarenin 27.08.2004 tarih 7575 sayılı yazıları ile ruhsat süresinin üç yıl uzatılmasına karar verildiği, Cominco Madencilik A.Ş. olan şirket isminin davalı idareye verilen 19.03.2004 tarihli dilekçe ile Artvin Bakır Maden İşletmeleri A.Ş. olarak değiştiği, davacılar tarafından davalı idareye 17.04.2005 tarihinde yapılan başvuru ile, söz konusu alanda Artvin Bakır Maden İşletmeleri A.Ş. tarafından faaliyette bulunduğu, işletme ruhsatının veriliş verilmemesi, ruhsat aşamasında ÇED raporunun alınıp alınmadığının sorulduğu, başvuru üzerine verilen cevapta davaya katılan şirket adına kayıtlı İR:4252 sayılı işletme ruhsatı ve izninin mevcut olduğunun öğrenildiği, bunun üzerine ÇED raporu alınmaksızın verilen işletme ruhsatı ve izninin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı görülmekle birlikte; dava konusu maden sahasında maden işletme ruhsatı ve izninin verildiği 09.08.1994 tarihinden günümüze kadar, ağaçların kesimi ve orman yolu açılması dışında alınan işletme ruhsatı ve izni kapsamında üretime yönelik hiçbir faaliyette bulunulmadığı, müdahil şirket tarafından Maden Kanunu'nun 37. maddesinden yararlanılıp sürekli geçici tatil talebinde bulunularak, maden sahasının işletilmeksizin günümüze kadar işletme ruhsatı sahibinin uhdesinde korunduğu, dosyada bulunan Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün 27.08.2004 tarih 7575 sayılı yazıları ile; "İR:4252 ruhsat nolu sahada projede planlanan üretim gerçekleştirilmediğinden üç yıllık temdit ruhsatı düzenlendiği, temdit ruhsatının düzenlendiği tarihten itibaren üç yıl içerisinde de üretime yönelik faaliyette bulunulmaması durumunda ruhsatın iptal edileceği" tenkitli bir yazı ile müdahil şirkete bildirildiği, maden sahasında ruhsat ve izin tarihi olan 09.08.1994 tarihinden dava tarihine kadar yolların yapımı ve ağaçların kesimi dışında bir ekonomik faaliyette bulunulmadığı anlaşılmaktadır.

Anayasa'nın yukarıda anılan hükmü, Çevre ve Maden Kanunlarının ilgili hükümleri ve ÇED yönetmeliği ile hukukun genel ilkeleri birlikte değerlendirildiğinde; çevreyi korumanın her bireyin hakkı ve ödevi olduğu, herkesin sağlık ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu, ekonomik gelişmenin de ülke ekonomisi açısından önemi inkar edilmemekle birlikte, sağlıklı yaşamın ekonomik gelişmeye feda edilemeyeceği gibi ekonomik gelişmenin uluslararası sözleşmelerle de kabul edilmiş ve evrensel bir kabul görmüş olan "Sürdürülebilir Kalkınma" ve "Sürdürülebilir Çevre" ilkesi çerçevesinde çevresel etkileri de değerlendirilerek çevreye verilecek zararın asgari düzeye indirilip, çevreyle uyumlu bir şekilde kalkınma sağlanarak, gelecek kuşakların sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama haklarını zedelemeksizin sağlanması gerektiği, bu çerçevede evrensel bir servet olan çevrenin korunması ve geleceğe taşınabilmesi amacıyla çıkarılan Çevresel Etki ve Değerlendirme Yönetmeliği'nin bu amaçla hizmet için son derece önemli usuller içerdiği, dolayısıyla yönetmelikle belirlenen usuller çerçevesinde ve yönetmelik kapsamına giren her

T.C.
RİZE
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2007/53
KARAR NO: 2008/708

faliyetin başlangıç aşamasında doğaya etkilerinin araştırılması anlamında ÇED Olumlu Raporunun alınmasının ya da alınmaması ve göz ardi edilemez bu öneme sahip olduğu son derece açıktır.

Bakılan davada 1985 yılında yürürlüğe giren ve 26.05.2004 tarih 5177 sayılı Kanun'la değişen 3213 sayılı Maden Kanunu'nun, bu değişiklikten önceki ve uyumsuzluk tarihinde cari haliyle, işletme izni başlıklı 26. maddesinde ilk işletme izninin Kanun'un 24. maddesine göre işletme projesinin ilgili daireye tevdi üzerine işletme ruhsatı ile birlikte verilir hükmü esas alınarak dava konusu İR:4252 sayılı işletme ruhsatı ve izninin birlikte tesisi nedeniyle ayrı iki işlem olarak değil, tek bir işlemle verilen ve duruşma esnasında da ruhsat ve izin işlemlerinin aynı anda ve birlikte tesis edildiğinin ifade edilmesi ile birbirinden bağımsız iki işlem olarak değerlendirilmeyerek ilgili mevzuat hükümleri kapsamında birlikte ele alınarak yargılaması yapılmıştır. Ruhsat sahibi şirket tarafından 06.05.1994 tarih 31496 sayılı dilekçe ekinde sunulan işletme projesi de işletme ruhsatı ve izninin verilmesine yönelik hazırlanmış tek bir projedir. Bu bağlamda, dava konusu uyumsuzluk; uyumsuzluk konusu maden işletme ruhsatı ve izninin alınmasına ilişkin olarak, yukarıda anılan Anayasa ve Kanun hükümleri ile ÇED Yönetmeliği hükümleri uyarınca ÇED raporunun gerekli olup olmadığı ve söz konusu ruhsatın, ilk olarak 07.02.1993 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe giren ve 1997 ve 2002 tarihlerindeki değişik halinden sonra, uyumsuzluk tarihi itibarıyla cari olan ve 16.12.2003 tarih 25318 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği hükümleri uyarınca ÇED raporuna tabi olup olmadığı üzerinedir.

Her ne kadar davalı idare ve yanında davaya müdahil olarak katılan Artvin Bakır Maden İşletmeleri A.Ş. tarafından dava konusu ruhsatın 1988 yılına dayandığı, ÇED Yönetmeliği'nin yayın tarihi olan 07.02.1993 tarihinden önce yetkili mercilerden izin, ruhsat ve/veya onay alınmış veya işletmeye başlandığı belgelenen faaliyetlere ÇED Yönetmeliği hükümlerinin uygulanamayacağı, müdahil şirket tarafından ÇED Yönetmeliği'nin yayınından önce ön işletme ruhsatı alınmış ve işletmeye başlanmış olduğu, dolayısıyla ÇED raporu hazırlama yükümlülüğünün olmadığı iddia edilmiş ise de, Maden Kanunu'nun tanımlar başlıklı 3. maddesinde; "Arama safhasından sonra işletme dönemine hazırlık ve gerek duyulabilecek diğer araştırmaların yapılabilmesini sağlamak için azami 3 yıl süre ile faaliyetlerin devamlılığı amacı ile verilen yetki belgesi" olarak tanımlanmış olan Ön İşletme Ruhsatının tanımından da anlaşılacağı üzere bu ruhsatın işletme sahasına yönelik hazırlıklara ilişkin geçici nitelikte bir ruhsat olduğu anlaşılmakla birlikte, müdahil şirket tarafından 06.05.1994 tarih 31496 sayılı dilekçe ekinde işletme izni ve ruhsatı verilmesi amacıyla davalı idareye sunulan işletme projesi içeriğinde yer alan; "...arama ve ön işletme ruhsat süresi içerisinde sürdürülen çalışmalar neticesinde, rezerv tesbit çalışmalarının olumlu gelişmeler gösterdiği ve aramaların büyük işletme ve tesis kurma imkanının doğmasına yönelik geliştiği,...., yukarıda belirtilen sahamızdaki çalışmalarımızın devamlılığını sağlamaya yönelik olarak işletme projemizin kabul edilerek işletme ruhsatı ve işletme izninin verilmesi" ifadelerinden, uyumsuzluk konusu ruhsatın verildiği sahada ruhsat tarihine kadar madenin çıkarılması veya buna benzer bir faaliyetin olmadığı, aksine ruhsat tarihine kadar maden sahasındaki çalışmaların bir ön araştırma ve etüt çalışmalarından öteye taşınmadığı, doğal olarak ön işletme ruhsatına dayalı yapılan araştırmalar neticesinde çıkarılması ve işletme tesisi kurulması ekonomik yönden elverişli bir rezerve rastlanması sonucunda, yukarıda anılan 06.05.1994 tarih 31496 sayılı dilekçeye ekinde işletme ruhsatı ve izni talebine ilişkin projenin hazırlanarak davalı idareye sunulduğu, bu proje kapsamında davalı idare tarafından

T.C.
RİZE
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2007/53
KARAR NO: 2008/708

uyuşmazlık konusu 09.08.1994 tarih İR:4252 nolu altın yatağı işletme ruhsatı ve izninin verildiği anlaşıldığından; uyuşmazlık konusu ruhsatın ilişkin olduğu maden sahasında işletme kurularak burada bulunan rezervin çıkarılıp değerlendirilmesine yönelik izin ve asıl işletme ruhsatı niteliği taşıyan 09.08.1994 tarihli dava konusu ruhsat için 1993 yılında yürürlüğe girmiş olan ÇED Yönetmeliğinin uygulanarak, ÇED raporunun aranması gerektiği gibi bu tarihteki ÇED yönetmeliği'nin EK-1/24'te belirtilen "her türlü maden çıkarılması ve zenginleştirilmesi" ifadesi karşısında maden çıkarma faaliyetinin ÇED Yönetmeliğine tabi olmadığı ileri sürülmesinin de hukuki dayanaktan yoksun olduğu açıktır. Savunma dilekçelerinde ileri sürülen, uyuşmazlık konusu alanda yapılan madencilik faaliyetlerinin doğaya etkilerinin işletme aşamasında başlayabileceği ve ancak bu aşamada ÇED Raporunun aranması gerektiği iddiası da, maden sahasında ruhsat safhasıyla birlikte orman yollarının açılması, ağaçların kesilmesi, ocakların ve galerilerin açılması, galerilerin açılmasıyla oluşan atıkların orman alanına biriktirilmesi, su kaynaklarının etkilenmesi vb faaliyetlerin de başlayacağı kaçınılmaz olduğundan ve bu aşamada da çevreye etkinin açık olduğu anlaşıldığından, daha sonraki tarihlerde değişikliğe uğrayan ve uyuşmazlık tarihi itibarıyla 16.12.2003 tarih 25318 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ÇED Yönetmeliği'nin geçici 3. maddesinin açık hükmü karşısında, davalı idare ve müdahil tarafın iddialarına itibar etme olanağı kalmamaktadır.

Kaldı ki, dava konusu maden sahasına ilişkin olarak ruhsat tarihi olan 09.08.1994 tarihinden itibaren düzenli olarak ve sürekli geçici tatil talebinde bulunularak üretim aşamasına bir türlü geçilmediği, uyuşmazlık konusu maden sahasında ülke ekonomisine katkısı olacak bir ekonomik değerin üretilmediği, verilen on yıllık ruhsat süresinin geçici tatiller ile tamamlanmasının ardında ruhsat sahibi şirketin talebi üzerine davalı idarenin 27.08.2004 tarih 7575 sayılı yazıları ile ruhsat süresinin üç yıl daha uzatılmasına karar verildiği ve üretime geçilmesi hususunda ruhsat sahibi şirketin uyarılması istendiği, davalı idare Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün yazıları ile, ruhsat sahibi şirketin Kanun'un 37. maddesi kapsamındaki geçici tatil taleplerinin son kez kabul edildiği, sahada yıllardır üretim yapılmadığı, işletme faaliyetlerine başlanılarak üretim yapılması aksi takdirde 3213 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri uyarınca işlem tesis edileceğine yönelik tenkit yazısının yazıldığı, dava konusu maden sahasında maden işletme ruhsatı ve izninin verildiği 09.08.1994 tarihinden günümüze kadar, ağaçların kesimi ve orman yolu açılması dışında alınan işletme ruhsatı ve izni kapsamında üretime yönelik hiçbir faaliyette bulunulmadığı, müdahil şirket tarafından Maden Kanunu'nun 37. maddesinden yararlanılıp sürekli geçici tatil talebinde bulunularak, maden sahasının işletilmeksizin günümüze kadar işletme ruhsatı sahibinin uhdesinde korunduğu, geçici tatil taleplerinin dayanağı nedenlerin geçerliliği davalı idare tarafından yeterince araştırılmaksızın kanunun 37. maddesi hükümlerinden yararlandırıldığı, dosyada bulunan Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nün 27.08.2004 tarih 7575 sayılı yazıları ile; "İR:4252 ruhsat nolu sahada projede planlanan üretim gerçekleştirilmediğinden üç yıllık temdit ruhsatı düzenlendiği, temdit ruhsatının düzenlendiği tarihten itibaren üç yıl içerisinde de üretime yönelik faaliyette bulunulmaması durumunda ruhsatın iptal edileceği" tenkitli bir yazı ile müdahil şirkete bildirildiği, maden sahasında ruhsat ve izin tarihi olan 09.08.1994 tarihinden dava tarihine kadar yolların yapımı ve ağaçların kesimi dışında bir ekonomik faaliyette bulunulmadığı, bu anlamda davalı idare ve müdahil tarafından sahada maden arama işlemlerinin 1988 yılına dayandığı bu nedenle 1993 yılında yayımlanan ÇED Yönetmeliği ve sonrasında değişerek yürürlükte olan hükümler kapsamında ÇED Raporu hazırlama zorunluluğunun bulunmadığına ilişkin iddiaları, maden sahasında arama faaliyetlerine daha

İDARE MAHKEMESİ

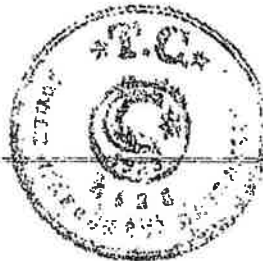
ESAS NO : 2007/53

KARAR NO: 2008/708

önceden başlanıldığı gerekçesiyle bu tarihten hatta ruhsat ve izin tarihinden ve yasal 10 yıllık ruhsat süresi dolduktan yıllar sonra üretime başlansa dahi faaliyetin bu muafiyet kapsamında değerlendirileceğini savunmak ve yöre insanının hayatını her an tehdit edercesine geçici tatillerle bu sahadaki muafiyetin sürekli devam ettirilmesi ve ruhsatın yasal ilk on yıllık süresi dolmasına ve bu sürenin uzatılmasına rağmen maden sahasının ekonomiye bir katkısı olmaksızın atıl bırakılıp, ruhsatın temdit aşamasında dahi bu hususların değerlendirilme alınmayarak süregelen bir muafiyetin sağlanmasında, yerleşik hukuk normlarına ve anılan mevzuat hükümlerine uyarlık görülmemektedir. Bu tartışmalar ışığında ve yukarıda metnine yer verilen ve 2003 yılında yayımlanan ÇED Yönetmeliği'nin Geçici 3. maddesinde yerini alan; 07.02.1993 tarihli 21489 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nden önce uygulama projeleri onaylanmış veya çevre mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat uyarınca yetkili mercilerden izin, ruhsat veya onay ya da kamulaştırma kararı alınmış veya yatırım programına alınmış veya mevzi imar planları onaylanmış projelere ve bu tarihten önce üretim ve/veya işletmeye başladığı belgelenen faaliyetlere bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz, hükmü karşısında davalı idarenin anılan iddiasına itibar etme olanağı da kalmamaktadır.

Diğer taraftan, davalı Enerji Bakanlığı tarafından "Kafkasör turizm merkezinde madencilik faaliyetleri hakkında" başlıklı Artvin Valiliği ve ilgili bakanlıklara gönderilen 28.07.1993 tarih 0127 sayılı yazışmadan; dava konusu ruhsatın ilgili olduğu maden sahasıyla ilgili çevre halkının ve idarecilerin hassasiyetine bağlı olarak, "Şirketin uhdesindeki ÖNİR:3555, ÖNİR:3996, ÖNİR:4135 sayılı sahalar ön işletme safhasındadır. Ön işletme safhası arama ruhsat safhasının devamı olarak işletmeye hazırlık amacıyla, detay arama çalışmalarının sürdürüldüğü üç yıllık bir süreyi kapsamaktadır...ÇED yönetmeliğinin 8. maddesine göre maden arama faaliyetlerinin ÇED kapsamında olmadığından ve şirketin işletme ile ilgili bir talebide henüz olmadığından arama safhasının devam ettiği bu dönemde bilimsel ve teknik rapor hazırlanması söz konusu olmamalıdır...Şirketin işletme safhasına geçmeden önce Çevre Bakanlığına sunulmak üzere bir Çevre Etki Değerlendirme Raporu hazırlamak zorunda olup, bu rapor Artvin'de yöre yöneticileri ve halkın görüşüne sunulacak ve Valilik raporunda öngörülen hususların tümü o aşamada tartışmaya açılacaktır" ifadelerinden de şirket uhdesinde olan ön işletme ruhsatının nihai bir ruhsat olmadığı gibi işletme ruhsatının verilmesini zorunlu kılan bir işlem olmadığı ve işletme safhasına gelindiğinde yöre halkı ve yöneticilerinin endişelerini giderici bir çed raporunun hazırlanarak bakanlığa sunulacağı anlaşılmaktadır.

Bu durumda dava konusu 09.08.1994 tarih İR:4252 sayılı işletme ruhsatı ve izni için; dava konusu uyuşmazlık tarihi itibarıyla Çevre Kanunu'nun 10. maddesi hükümleri uyarınca 07.02.1993 tarih 21993 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan ÇED Yönetmeliği hükümleri uygulanarak, verilen işletme izni ve ruhsatında ÇED Olumlu Raporunun aranması gerekirken, yönetmeliğin ilgili hükümleri gözetilmeksizin yapılan ruhsat ve izin verme işleminde hukuka ve mevzuat hükümlerine uyarlık bulunmamaktadır.

T.C.
RİZE
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2007/53
KARAR NO: 2008/708

Açıklanan nedenlerle, dava konusu 09.08.1994 tarihli İR:4252 sayılı işletme ruhsatı ve izninin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 184,10 YTL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacılara verilmesine, A.A.Ü.T'ne göre hesaplanan 450,00 YTL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacılara ayrı ayrı verilmesine, varsa artan posta ücretinin isteği halinde davacılara iadesine, 35,60 YTL müdahil yargılama giderinin müdahil şirket üzerinde bırakılmasına, kararın tebliğinden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere, 23.09.2008 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
ABDURRAHMAN BEŞER
37782

Üye
YUSUF GÜNEY
42975

Üye
İSMAİL TAZEGÜL
107233

YARGILAMA GIDERLERİ

Başvurma Harcı :	13,10YTL
Karar Harcı :	13,10YTL
YD Harcı :	21,40YTL
Posta Gideri :	136,50YTL
TOPLAM :	184,10YTL

